

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ
УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА

ПРОГРАМА

Всеукраїнського
науково-методичного семінару

**«НАВЧАЛЬНІ ПРЕДМЕТИ
УКРАЇНОЗНАВЧОГО ЦИКЛУ:
МЕТОДИКА І ПРАКТИКА ВИКЛАДАННЯ В
ТЕХНІЧНИХ ЗВО»**

5 грудня 2019 р.

Харків – 2019

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ГОЛОВУЮЧИЙ:

Туренко А.М., ректор Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, професор.

СПІВГОЛОВУЮЧИЙ:

Каслін М. Д., професор, кандидат технічних наук, начальник навчального відділу ХНАДУ.

ЗАСТУПНИКИ:

Нікуліна Н.В., доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

Чорний Д.М., професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри українознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Ніколаєнко О.О., доцент, доктор історичних наук, завідувач кафедри історії України ХНУ імені Г. С.Сковороди.

Резван О.О., професор, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри мовної підготовки, педагогіки і психології Харківського національного університету міського господарства імені О.М.Бекетова.

Циганенко В.Л. – доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

проф., декан факультету транспортних систем ХНАДУ **Ю.О. Бекетов**;

доц. кафедри українознавства ХНАДУ, кандидат філологічних наук **Н.П.Книшенко** (*відповідальний секретар*);

доц., канд. історичних наук, учений секретар ХНАДУ **Л.А. Прилуцька**;
доц. кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна, кандидат історичних наук **А.М.Домановський**;

доц. кафедри мовної підготовки, педагогіки і психології ХНУМГ імені О.М.Бекетова, кандидат філологічних наук **О.О. Телєжкіна**;

старший викладач кафедри українознавства ХНУРЕ **А.В. Сергієва**.

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ СЕМІНАРУ

5 грудня

11 ³⁰ – 11 ⁵⁰	Реєстрація (аудиторія 509)
12 ⁰⁰ – 13 ³⁰	Спільне засідання (конференц-зала)
13 ³⁰ – 14 ⁰⁰	Кава-брейк (аудиторія 509)
14 ⁰⁰ – 16 ³⁰	Робота секцій (аудиторії 501, 502, 508, 509)

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні – до 15 хвилин;

Доповідь на секціях – до 10 хвилин;

Повідомлення на секціях – до 5 хвилин;

Виступ – до 5 хвилин.

Робочі мови семінару: українська, англійська, російська

Спільне засідання 12⁰⁰ – 13³⁰ (конференц-зала)

ГОЛОВУЮТЬ:

Каслін М. Д., професор, кандидат технічних наук, начальник навчального відділу ХНАДУ;

Бекетов Ю. О., кандидат економічних наук, професор, декан факультету транспортних систем ХНАДУ;

Нікуліна Н. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри українознавства ХНАДУ;

СЕКРЕТАР:

Книшенко Н.П., кандидат філологічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри українознавства ХНАДУ.

Вступне слово начальника навчального відділу, професора Харківського національного автомобільно-дорожнього університету **Касліна Миколи Дмитровича**.

Вітальне слово декана факультету транспортних систем ХНАДУ, професора **Юрія Опанасовича Бекетова**.

Вітальне слово завідувача кафедри українознавства ХНАДУ, доцента **Нелі Василівни Нікуліної**.

ДОПОВІДІ

1. Чорний Д.М. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри українознавства Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Аналіз документів як засіб формування компетентностей здобувачів вищої освіти (на прикладі викладання курсу "Історія України" у вищій школі).

Формування компетентностей майбутніх спеціалістів має пріоритетне значення в сучасному світі. Велике значення вони набувають сьогодні в умовах наростання глобалізаційних процесів, інформаційних та гібридних війн. Уміння та навички аналізувати тексти різного походження: літописи, публіцистику, конституції, урядові документи, програми політичних партій надає можливість вивчення курсу "Історії України" студентами, які навчаються за освітніми програмами з медіакомунікацій, політології, культурології, правознавства, філософії тощо. Досвід роботи кафедри українознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна буде представлений у пропонуваній доповіді.

2. Міносян А.С. – кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних та гуманітарних дисциплін ХДУХТ

Соціальні мережі в контексті формування політичної культури сучасного студентства

Сьогодні в Україні існує нагальна потреба у принциповому оновленні і критичному аналізі не тільки історичних, культурних, державницьких процесів минулого, але й того проміжку часу, що пов'язаний із здобуттям незалежності країни у 1991 р. Поступово ми позбуємося радянських міфів та стереотипів щодо «справжнього» життя, свідомо будемо нову державу в умовах інтеграції у світовий та європейський простір. Студентська молодь все більше залучається до славетного минулого українського народу, його традицій, зокрема й у галузі державного будівництва, боротьби за свободу та незалежність у ті чи інші періоди історичного буття. Багато в чому це стає можливим через сприйняття українською молоддю своєї окремішності, національної ідентичності, позбуття вікової залежності від «старшого брата». Вибороти та зберегти свою незалежність, державу, культуру, мову – ці задачі стають на перший план у житті кожного українця, насамперед, молоді. Формування політичної культури відбувається через поширення об'єктивних оцінок і висновків, аналіз неупереджених наукових праць, наукового дискурсу за участю провідних вітчизняних та зарубіжних науковців, громадських діячів, політиків тощо, не в останню чергу чому сприяла й задіяність у соціальних мережах.

3. Резван О. О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова
Ризики збереження навчальних курсів українознавчого циклу в змісті сучасних програм підготовки фахівців технічних спеціальностей

В аспекті постійного перегляду освітніх програм з підготовки фахівців технічних спеціальностей дисципліни гуманітарного циклу, зокрема українознавчі, знаходяться у зоні постійного ризику щодо їх скасування. Незважаючи на імплементацію нового Закону про мову, у статті 21 якого зауважено про необхідність забезпечення ЗВО вивчення державної мови у професійному контексті для здобувачів освіти, тиск на гарантів освітніх програм щодо «урізання» гуманітарного блоку з боку адміністрацій стає все більшим. Отже, проблема популяризації української мови та україномовного середовища стає одним із важелів впливу на адміністративні корпуси ЗВО.

4. Циганенко В.Л. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки; **Сергієва А.В.** – старший викладач кафедри українознавства ХНУРЕ, заступник декана ФНІГ

Курс «Українська – це просто!» як ініціатива викладачів кафедри українознавства ХНУРЕ

З 2015 року кафедрою українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки проводяться безкоштовні курси української мови для всіх охочих. Поштовхом для організації таких курсів для харків'ян стали політичні події того часу. Курс «Українська – це просто!» триває місяць, заняття відбуваються тричі на тиждень по 1,5 години. Заняття проходять двічі на рік – восени та навесні. На курсах працюють четверо викладачів на волонтерських засадах, що дозволяє створити чотири групи для комфортного вивчення української мови.

Курс «Українська – це просто!» було розроблено викладачами кафедри – Вікторією Циганенко та Аллою Сергієвою. Він охоплює основні розділи мовознавства і покликаний допомогти подолати мовний бар'єр, отримати основні граматичні навички, позбутись суржиків та вдосконалити своє мовлення. Ініціатива викладачів кафедри українознавства ХНУРЕ з проведення безкоштовних курсів для всіх охочих отримала великий резонанс – щороку спостерігається збільшення кількості слухачів. На перший курс «Українська – це просто!» прийшло більше 100 осіб, кількість слухачів цього року становить 228 осіб. Постійно маємо багато дзвінків від охочих вивчати українську мову.

Цього року за підтримки Управління інвестиційного розвитку та іміджевих проєктів Харківської міської ради крім звичайних занять з української мови ми проводили екскурсії містом, показували фільми українського кінематографу, організували зустрічі з видатними

особистостями (Блек Джек та Настя Демидова, Ольга Сумська). Підготовлено посібник «Українська – це просто!», всі слухачі отримують електронний варіант, а 2020 року плануємо друк посібника. Наступний набір слухачів на безкоштовні курси планується навесні 2020 року.

5. Нікуліна Н.В. – кандидат філологічних наук, доцент, магістр педагогіки вищої школи, завідувач кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Термінознавство як визначальний чинник набуття якісного професійного мовлення

Мовознавчі дисципліни в технічних ЗВО зазнають дискримінаційних втручань, бо на рівні викладачів технічних дисциплін культивується думка про повторюваність навчального університетського курсу зі шкільним вивчення української мови. Колегам не до снаги, що не просто мовна, а саме фаховомовна компетенція покладена в основу курсу «Українська мова (за професійним спілкуванням)», де осердям дисципліни є термінознавство та термінографія. Специфікою занять є використання галузевих термінів і номенів, правописний і акцентуальний коментарі, навички ведення наукової дискусії і особливості галузевих прес-конференцій.

6. Ostapenko Y. – Ukrainian Studies, Schools of Languages Literature Cultures and Linguistics, Faculty of Art, Monash University, PhD

PLANNING FOR TEACHING HISTORY: THE ESSENTIAL INTEGRATION OF CONTENT AND METHODS OF TEACHING

In the limited by 12-credit hour history teaching program at a national or state technical universities, the focus is on promoting creativity and innovation in teaching. As program (curriculum) still has been designed and introduced to universities by Ministry of Education in Ukraine, the content of the program is determined and highly structured. As students already studied history of Ukraine in their high schools, it becomes difficult to teach students familiar to them historical content successfully, unless a new pedagogy occurs, students will become increasingly bored and unmotivated and teachers will become even more stressed. It is argued that new pedagogies will require changes in the relationships between teachers and students, in teaching and learning strategies, and in how learning is assessed, as the skills needed in the 21st century. Planning for teaching has to include both, creativity in delivering familiar content, and implementation of innovations in teaching methods.

РОБОТА СЕКЦІЙ

Секція I

ІСТОРИКО-КУЛЬТОРОЛОГІЧНІ ДИСЦИПЛІНИ: НОВІТНІЙ ЗМІСТ І НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

14⁰⁰ – 16³⁰

(аудиторія 508)

Головує: Чорний Д. М., професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Секретар: Домановський А. М., кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна.

- 1. Ніколаєнко О. О.** – доктор історичних наук, завідувачка кафедри історії України Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Особливості вивчення курсу «Історії України» студентами українських ЗВО

Умовою вступу в університети на гуманітарні, а часом і на негуманітарні спеціальності, є сертифікат ЗНО з історії України. Тому студенти педагогічних спеціальностей, філологи мають здебільшого добру підготовку з дисципліни «Історія України». Однак, як показує практика, студентам бракує навичок історичного аналізу й узагальнення. Тому основним завданням історичної підготовки фахівців-гуманітаріїв стає формування навичок аналітичного мислення, що вимагає особливих методів і форм навчання. Головну увагу на семінарських заняттях потрібно зосередити на аналізі історичних подій, виявленні їх причин та з'ясуванні наслідків, знаходженні обґрунтування дій історичних осіб, проведенні історичних паралелей тощо.

- 2. Миколенко Д. В.** – доктор історичних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії ХНУ імені В. Н. Каразіна

Інтернет-технології як спосіб підвищення ефективності лекційного процесу викладання історії

На сьогодні перед університетськими викладачами постало завдання зробити лекцію як форму навчання більш ефективною. Очевидним є той факт, що звичайне відтворення дидактичного матеріалу вже не відповідає вимогам часу. У той же час інтернет-технології надають безліч варіантів для удосконалення методики викладання. У доповіді розкриваються можливості таких інтерактивних програм, як «Kahoot», «eSurveyCreator», «[Word It Out](#)» та інших для викладання історії в університеті. Автор представить також результати застосування зазначених програм у навчальному процесі.

3. Золотарьов В.С. – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства ХНАДУ

Сучасні проблеми викладання історії України у технічних навчальних закладах

За останній час в українському суспільстві відбуваються значні соціально-економічні та політичні перетворення, що охопили всі сфери життєдіяльності. Особливо гостро ці процеси торкнулися вивчення історії України: переосмислення важливих періодів нашої історії, її політизація та декомунізація. Переглядається роль окремих постатей: героїзація та дегероїзація. Зрозуміло, що задля цього потрібно більш детально та об'єктивно вивчати історію на основі джерельної бази та нової історіографії. Але, на жаль, керівництво більшості ЗВО України навпаки значно скорочує кількість програмних годин з історії.

4. Домановська М. Є. – кандидат історичних наук, науковий співробітник Центру українських студій ХНУ імені В. Н. Каразіна

«Картки пам'яті» як засіб ефективної підготовки з історії України

Головною складовою авторської методики підготовки з історії України є робота з «картками пам'яті» (флеш-картками). Використання технології інтервального повторення за допомогою комплектів карток «дата-подія», «терміни і поняття», «персоналії», «портрети», «пам'ятки архітектури і мистецтва» сприяє довготривалому запам'ятовуванню базового матеріалу початкової програми, а дотримання описаного алгоритму підготовки дозволяє скласти іспит з історії України на високому рівні.

5. Домановський А. М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна

Змістовне наповнення дисципліни «Історія України» на неісторичних факультетах вишів: актуалізація у локальному та глобальному вимірах

Поширеним аргументом на користь скасування викладання «Історії України» на неісторичних факультетах вищих навчальних закладів є твердження, що зміст цієї дисципліни повторює зміст шкільної програми. Це спонукає до подальшого оновлення навчальних програм. Важливими видаються такі напрями: 1) вивчення історії України у ширшому глобальному контексті з особливою увагою до історії найближчих сусідів; 2) посилення уваги до локальної історії з метою вписати історію окремого регіону, з якого родом студент, до загальноукраїнського контексту; 3) персоналізація й олюднення історії – вивчення історії України крізь призму сімейної історії окремих родин тощо.

6. Прилуцька Л.А. – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, вчений секретар ХНАДУ

Формування ключових компетентностей майбутніх фахівців у процесі вивчення дисципліни «Історія та культура України»: проєктні і творчі завдання

Виконання проєктних і творчих завдань у процесі вивчення дисципліни «Історія та культура України» (історико-краєзнавчий квест історичними пам'ятниками видатним діячам України, проєкт «Історія університету – моя історія», гра «Українська революція 1917-1921», тощо) спонукають здобувачів вищої освіти освоїти вміння планувати і здійснювати комплексну діяльність, координувати роботу команди, застосовуючи критичне і творче мислення з навичками командної роботи і різносторонньої та різноформатної комунікації. З таким унікальним та гнучким набором компетенцій і знань вони зможуть вийти на ринок праці і не тільки легко знайти гідне місце праці, а й ініціювати нові інституції і проєкти.

7. Савченко Л.П. – кандидат історичних наук, професор кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХП»

Методичні та організаційні проблеми викладання дисципліни «Історія та культура України»

Причини запровадження цієї дисципліни мали значною мірою суб'єктивний характер. Намір міністра освіти і науки Івана Вакарчука замінити в закладах вищої освіти курс історії України на історію української культури викликав хвилю нищівної критики. Результатом стала поява в якості нормативних дисциплін одночасно обох цих предметів. З часом у багатьох ЗВО було здійснено їх об'єднання. В НТУ «ХП» ситуацію з об'єднанням означених дисциплін ускладнило те, що відбулось воно заради злиття різних кафедр. У повідомленні характеризуються проблеми, що виникли в процесі запровадження цієї дисципліни, а також способи їх розв'язання.

8. Герчанівська П.Е. – доктор культурології, професор, завідувач кафедри культурології та інформаційних комунікацій НАКККіМ

Іноваційна програма підготовки магістрів міжкультурної комунікації в НАКККіМ

У НАКККіМ розроблюється проєкт зі створення новітньої освітньої програми “Іноваційні дослідження в міжкультурній комунікації” для магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю культурологія.

Мета проєкту – розробка та впровадження в освітньо-науковий процес інноваційної освітньої програми для оволодіння магістрами систематизованими науковими знаннями про феномен міжкультурної комунікації з позицій сучасних культурологічних теорій і концепцій. Унікальність проєкту полягає у міждисциплінарному підході до вирішення проблеми, що дозволяє вивчати міжкультурні комунікації як цілісний

соціокультурний феномен. Ключовим моментом проекту є вибір стратегії конструювання та організація нових форм навчальної діяльності, що ґрунтуються на принципі єдності аудиторних і самостійних форм навчання.

9. Ostapenko D. – Department of Accounting, Economics and Finance, Swanbourne University, Melbourne, PhD

BEYOND THE DISCUSSION BOARD: BUILDING A SUPPORTIVE STUDENT-CENTERED LEARNING ENVIRONMENT TO PROMOTE INSPIRATION AND MOTIVATION OF ONLINE BUSINESS STUDENTS

Remoteness and lack of relation are inherent in e-learning as a method of education. That is because the very nature of online learning can lead to limited student-to-student and even student-to-teacher interaction. We started seeking solutions by embracing two interrelated pedagogical concepts. One was that the most powerful enhancement to learning is feedback during learning, taking form of formative assessment. Provided during learning it can inform students how well they are going and what might need improving (Biggs and Tang, 2011). The second concept related to the nature of feedback that is not just teachers giving feedback to students about their performance. Teachers need to be open to feedback from students as to where they have got it wrong. (Hattie, 2009). Drawing on these two insights and drawing on the holistic set of online communication tools and learning activities we were able to design the innovative learning structure of an online unit and this learning structure became instrumental in creating interactive, dynamic and student-centred environment. While encouraging every student to become an active participant of collaborative learning process it gave us an opportunity to assess their progress throughout semester, provide individualised advice and thus greatly enhance their learning experience.

10. Ковальов В.І. – кандидат історичних наук, доцент

Принцип об'єктивності як невід'ємна складова навчального процесу

Зміни в соціальному та духовному житті України торкнулися і сфери освіти: запроваджуються ІТ-технології, нові методи роботи. Проте має залишатися незмінним принцип об'єктивності: студенти мають отримувати у навчальному процесі правдиву інформацію про події і явища, що відбувалися реально, без перекручень, без вилучень об'єктивних фактів і навпаки, без вигадок на догоду кон'юнктурі. Доводиться констатувати, що хиби, які в освіті існували у попередньому суспільстві, переносяться в сучасне життя. За інерцією студентам нав'язується міф про начебто надзвичайні успіхи незалежної України в усіх сферах суспільного життя. І це в той час, коли різко скоротилося в порівнянні з радянськими часами промислове виробництво, великі труднощі існують в аграрному секторі, суспільство охопила корупція, мільйони громадян країни вимушені шукати роботу за кордоном тощо. Тож об'єктивність має залишатися домінуючою у викладанні суспільних наук.

Секція II
МЕТОДИ, МЕТОДИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ ФАХОВОЇ
МОВИ В ТЕХНІЧНИХ ВНЗ

14⁰⁰ – 16³⁰
(Аудиторія 501)

*Головує: Нікуліна Н. В., кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри українознавства ХНАДУ.*

*Секретар: Книшенко Н. П., кандидат філологічних
наук, доцент, доцент кафедри українознавства ХНАДУ.*

1. Віват Г. І. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства та лінгводидактики ОНАХТ

Науковий стиль мовлення як вагомий сегмент навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Українознавчі дисципліни в технічних ЗВО є невід'ємною частиною навчального процесу, оскільки в їхню основу покладено фахову лексику певної галузі: термінознавство, термінографію тощо. Особливу увагу звернено також на науковий стиль мовлення, де зацентровано увагу на проблемах написання наукової статті, доповіді, тез, оформленні бібліографічного матеріалу тощо.

До українознавчого корпусу дисциплін у технічних ЗВО входить також вивчення історичних фактів та історіософських понять із галузевого предмета, які розроблювано професорсько-викладацьким корпусом відповідних ЗВО, як-от: Ганна Віват «Словник-довідник старовинних і діалектних назв страв, продуктів, харчових виробів та кухонного начиння різних регіонів України», 2015; «Традиції українського харчування», 2016; «Їжа в пареміях: на перетині культур», 2017 тощо.

2. Падалка Р.М. – кандидат філологічних наук, доцент Донбаського державного педагогічного університету

Особистісно орієнтована взаємодія в освітньому середовищі сучасного вишу

Мотивація уможливорює прагнення до розширення професійних знань, удосконалення професійних якостей і здібностей, спрямовує діяльність студента до професійно-особистісної рефлексії. Мотивація є не просто засвоєнням знань і формуванням умінь, але й розвитком особистості

студента, його інтелектуальних і творчих здібностей, ціннісних орієнтацій. Зважаючи на це, ми розглядаємо компетенції як сукупність знань, умінь і навичок, що формуються в процесі навчання української мови та забезпечують оволодіння нею.

3. Халіновська Л.А. – кандидат філологічних наук, науковий співробітник відділу граматики та наукової термінології Інституту української мови НАН України

Роль та значення термінологічної спадщини технічних словників 20-х рр. ХХ ст. у фаховій компетенції спеціалістів

Початок ХХ ст. ознаменувався активним становленням та розбудовою української науково-технічної термінології та термінографії. Плідними були 20-ті – 30-ті рр. ХХ ст. Питання упорядкування термінів у сфері кожного фаху набуло особливого значення. Співробітники Інституту української мови ВУАН видали низку перекладних словників, що сприяло пришвидшенню розвитку українських галузевих термінологій. Вивчення матеріалів лексикографічних праць означених років сприятиме свідомому творенню правильно мотивованих різногалузевих термінів, які б органічно входили до української загальнотехнічної терміносистеми, а також підвищенню мовної культури та фахової компетенції спеціалістів загалом.

4. Туровська Л.В. – кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу граматики та наукової термінології Інституту української мови НАН України

Термінологічна компетентність студентів – основа ефективної фахової комунікації

Готувати висококваліфікованих фахівців, які володіють державною мовою в усній та писемній її формах, – завдання вищої школи. Курс української мови (за професійним спрямуванням) у вищому навчальному закладі органічно продовжує формування національномовної особистості, розширює мовну компетенцію спеціаліста, розвиває навички ефективної професійної комунікації, сприяє опануванню особливостей фахової мови.

5. Кучеренко О.Ф. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та мовної підготовки іноземних громадян ХНУБА

Терміносистема сучасної української архітектурної мови як матеріал для укладання словників фахової лексики

Сучасний термінологічний український архітектурний фонд повсякчас оновлюється завдяки розвиткові такої царини людської діяльності. Термінологічні лексеми з архітектури потребують послідовної та системної аудиторної роботи зі слухачами ЗВО з метою формування та поступового розвитку навичок узагальнення опрацьованих термінологічних номінацій. Обсяг та наповненість українськими термінологічними лексемами спеціальних

словничків з фаху для тих, хто опановує архітектурні спеціальності, відрізнятимуться в залежності від рівня та етапу підготовки слухачів. Надзвичайної актуальності набуває завдання укладання активно застосовуваних словників для магістерського та аспірантського етапів оволодіння фаховими знаннями.

6. Бугаєвська Ю.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри українознавства ХНАДУ

Методика формування комунікативних вмінь і навичок майбутніх економістів

Для успішного формування професійної мовної комунікативної компетентності студентів економічного профілю необхідне проектування їхньої діяльності, системна технологія навчання. Під час занять вони повинні навчитися користуватися словниками та довідковою літературою, розрізняти риси та мовні засоби офіційно-ділового та наукового стилів. Дидактичним матеріалом навчання термінології слугують, зокрема, тексти з фаху, оскільки вони забезпечують відпрацювання і закріплення термінологічних навичок та є зразками створення власних зв'язних висловлювань.

7. Бабай Л.В. – старший викладач кафедри мовної підготовки ХНТУСГ

Українська мова – головний чинник виховання сучасних студентів

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшої актуальності набуває проблема підготовки конкурентоспроможного фахівця, здатного вирішувати професійні питання та робити правильні висновки. Саме «Українська мова професійного спрямування» здатна це зробити. Не тільки навчити, а й виховати таких фахівців. Мова – головне знаряддя соціалізації людини, адже вона є головним чинником у творенні людини. Мова є найважливішим засобом спілкування, самоідентифікації, розвитку думки, пізнавальної діяльності та реалізації духовної культури нації.

8. Бадєєва Л.І. – кандидат історичних наук, доцент Харківського національного університету радіоелектроніки

Особливості перекладу складних технічних термінів у галузі інформаційних технологій

Інтенсивний розвиток науково-технічної термінології робить нагальною потребу не просто у висококваліфікованих спеціалістах в різних галузях науки і техніки, а в спеціалістах, які б поєднували в собі фахові технічні знання зі знаннями іноземної мови. Дослідження в галузі перекладу складних термінів-словосполучень – важливе завдання, спрямоване на досягнення адекватних перекладів, що сприяє розв'язанню багатьох практичних завдань і прискоренню обміну інформацією в сфері новітніх досліджень науки і техніки.

9. **Циганенко В.Л.** – доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки

Викладання фахового мовлення в технічних ЗВО

Викладання фахової мови в технічних ЗВО є болючим питанням, оскільки панує думка про непотрібність зазначеної дисципліни для студентів технічних спеціальностей. Подібне твердження вкладається в голови студентів. Як показує практика, і студенти, і працівники стикаються з проблемою як написання термінів, проведенні виступів, так і укладання найпоширеніших документів.

10. **Сергієва А.В.** – старший викладач кафедри українознавства ХНУРЕ, заступник декана ФНІГ

Публічний виступ із презентацією як елемент формування професійних компетенцій

Сьогодення вимагає від випускників технічних вишів не тільки досконалого володіння фаховими навичками, а й вміння презентувати себе, подати свій проєкт, захиститись від питань, витримати психологічну атаку. Саме на заняттях з УФМ студенти опановують мистецтво публічного виступу, самопрезентації; вчать доводити свою думку, відстоювати свої погляди; тренуються вести дискусію та виходити переможцем зі словесних перепалок.

11. **Таран О.С.** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики Національного університету «Львівська політехніка»

«Основи комп'ютерних лінгвотехнологій»: з досвіду викладання студентам спеціальності «Прикладна лінгвістика»

Дисципліна «Основи комп'ютерних лінгвотехнологій» вміщує теоретичний блок і практичний у вигляді лабораторних занять у комп'ютерних класах, де студенти на практиці опановують програми опрацювання тексту, програми фоносемантичного аналізу, САТ-інструменти, набувають навичок роботи з лінгвістичними корпусами.

12. **Южакова О.І.** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства та лінгводидактики ОНАХТ

Термінознавство як домінуючий чинник на шляху становлення та розвитку українського фахового мовлення у студентській аудиторії

В Україні, як відомо, термінознавство входить до категорії «лінгвістичні науки», проте це міждисциплінарна наука, на якій мають розумітися студенти всіх вишів. Становлення українського термінознавства почалося на початку 90-х ХХ ст., його питання є на часі, через те що українське наукове мовлення за історичних і політичних обставин зазнало

найбільших втрат порівняно з іншими стилями мовлення. Отже, наразі завданням викладачів є підготовка студентів для активного опрацювання термінологіки, аби українська мова науки була конкурентноспроможною на відповідній мані світу.

13. Oksana Chaika – Associate Professor of Chair for Romance & Germanic Languages and Translation, NULES of UkrainePhD, Associate Professor

INNOVATIVE WAYS OF TEACHING LANGUAGE FOR SPECIFIC PURPOSES TO LAW AND ECONOMICS AUDIENCE

In order to offer new innovative ways of language instruction the research presents an overview of English for Law and Economics as languages for specific purposes and an experimental approach to classifying and analysing the English legal and economic terms from a standing of algebraic linguistics. The underlying basis of the research refers to the similarities found between an algebraic expression, its components and operations, and a terminological set expression in English for Law and Economics as languages for specific purposes.

14. Закатей Ю.В. – магістрантка першого року навчання Національного університету біоресурсів і природокористування України;
Чайка О.І. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германських мов і перекладу Національного університету біоресурсів і природокористування України

Експериментальна методика навчання фахової мови права в умовах сучасної діджиталізації

Подається огляд англійської мови для права як фахової мови, чи мови особливого призначення, та експериментальний підхід до її викладання у закладах освіти. Підґрунтям для наукових пошуків слугує той факт, що швидкий розвиток інформаційних технологій у всьому світі та орієнтація на міжкультурну комунікацію в професійній галузі будь-якої діяльності потребують нових поглядів на дослідження, акцентуючись при цьому на міждисциплінарний характер.

15. Кисіль В.В. – магістрантка першого року навчання Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Чайка О.І. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германських мов і перекладу Національного університету біоресурсів і природокористування України

Виклики сьогодення під час навчання фахової мови у сфері міжнародного аудиту

Сьогодні глобалізація суспільства має неабиякий вплив на систему ринкової економіки, заохочуючи спеціалістів різних галузей до спілкування та взаємодії. Але залучення до співпраці фахівців з усіх куточків світу можливе

лише за умови знання фахової іноземної мови. Саме тому питання викладання фахових мов, зокрема викладання фахової мови у сфері міжнародного аудиту для студентів технічних ЗВО України є вкрай важливим.

16. Царенко Д. В. – магістрант першого року навчання Національного університету біоресурсів і природокористування України; **Чайка О.І.** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германських мов і перекладу Національного університету біоресурсів і природокористування України

Методи ефективного навчання фахової мови інтернет – маркетингу

В умовах глобалізації сучасного суспільства відбувається поєднання міжнародної бізнес комунікації в мережі інтернет. Тому в закладах вищої освіти мають бути впроваджені ефективні методики викладання мови для конкретних цілей, а саме англійської мови для сфери інтернет-маркетингу аби студенти змогли успішно займатися професійною діяльністю в іномовному середовищі. У цій статті англійська мова розглядається як фахова для сфери інтернет-маркетингу, а основним дослідженням є функціонування мови в процесі перекладу термінів сфери інтернет-маркетингу.

17. Смульська А.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

Формування у студентів наукової думки про спілкування в Україні (на прикладі вивчення дисциплін «Риторика», «Ділова українська мова», «Українська мова (за профспрямуванням)», «Етика ділового спілкування»)

У різні часи підходи до вивчення спілкування були неоднаковими. Сьогодні культуру спілкування вивчають як комплексний феномен філологи, філософи, соціологи, психологи, фахівці з етики, психолінгвісти і навіть майбутні правознавці. Показово, що вивчення цього феномену набуває системного характеру. Зокрема студенти юридичного факультету в процесі засвоєння низки дисциплін знайомляться з такими основними теоретичними поняттями та категоріями як мова, мовлення, мислення, спілкування, спілкування і комунікація, культура мовлення, професійна культура спілкування, діловий етикет, мовленнєвий етикет, вербальні засоби спілкування, спілкування як науково-практична проблема, моральні передумови ділового спілкування, психологічна природа спілкування, колективне обговорення ділових проблем, публічне мовлення, різновиди і структура публічного мовлення, специфіка судового красномовства, концепція виступу, аргументація й контраргументація, види аргументів, сучасні риторичні методи аргументування тощо.

18. Книшенко Н.П. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства ХНАДУ

Проблеми лінгвістичного забезпечення технічних галузей України

У радянський період національну термінологію формально не забороняли, але її розвиток коригували у певному політичному напрямку, що стало причиною збіднення українських технічних терміносистем. На сучасному етапі розвитку української лінгвістичної науки простежується зацікавлення проблемами термінознавства, відбувається процес стандартизації терміносистем. У всіх технічно розвинених країнах питанням упорядкування професійної термінології приділяють велику увагу. Це необхідно не тільки для наведення порядку, систематизації та уніфікації професійної мови, але й для покращення взаєморозуміння при міжнародному співробітництві та обміну з технічних проблем.

19. Руденко С.М. – кандидат філологічних наук, професор кафедри суспільних та гуманітарних дисциплін Харківського державного університету харчування та торгівлі; **Сапожнікова Л.Я.** – доцент кафедри суспільних та гуманітарних дисциплін Харківського державного університету харчування та торгівлі

Посібник «Українська для іноземців» як основа для опанування українською фаховою мовою та діловою комунікацією студентами-іноземцями

Колективом авторів Харківського державного університету харчування та торгівлі (С.М.Руденко, Л.Я. Сапожнікова, А.О. Борисова, М.В. Арделян) у 2015 році створено навчально-методичний посібник «Українська для іноземців», призначений для опанування української мови іноземними студентами, майбутня спеціальність яких спрямована на вивчення економіки, бухгалтерського обліку та аудиту, основ технології харчування, обладнання та технічного сервісу. Текстовий матеріал, викладений у посібнику, спрямований на розвиток і поглиблення практичних навичок і вмінь, необхідних для сприйняття мовних структур із використанням їх у зв'язку з комунікативними потребами в навчально-професійній сфері.

20. Назарчук Р.З. – старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету «Львівська політехніка»

FrameNet-орієнтована платформа як методика навчання іноземної мови

Спосіб структурування знань і досвіду у вигляді фреймів, який забезпечує FrameNet, відкрив багато можливостей для обробки природної мови, що особливо актуально з розвитком інформаційних технологій та штучного інтелекту. Поліфункційність FrameNet-орієнтованих систем стала поштовхом до створення аналогів FrameNet для різних мов – японської,

іспанської, шведської, китайської та ін. Важливий досвід використання таких систем у лінгводидактиці для розроблення он-лайн платформ із тренувальними завданнями.

21. Голтвеницька М.В. – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри українознавства Харківської державної академії дизайну і мистецтв

Формування термінологічної компетенції на заняттях з української мови за професійним спрямуванням у здобувачів вищої освіти спеціальності «Дизайн середовища»

Термінологічна компетенція здобувачів вищої освіти спеціальності «Дизайн середовища» є невід’ємним складником культури їхнього професійного мовлення. Формування термінологічної компетенції високого рівня забезпечить раціональна система методів навчання, скерованих на поетапне опанування фахової термінології, яке уможливить оволодіння термінологічним словником та його постійне якісне поповнення і сприятиме виробленню уміння працювати з термінологічною лексикою й навичок правильного терміновживання в спеціальних текстах.

22. Телешкіна О.О. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки, педагогіки і психології Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова

Формування навичок роботи з науковими текстами на заняттях з української мови за професійним спрямуванням

На заняттях української мови за професійним спрямуванням у закладах вищої освіти викладачі мають можливість застосовувати різні методичні моделі, однак ми вважаємо за найбільш доцільну таку, що складається з трьох етапів: когнітивно-збагачувального, репродуктивно-діяльнісного та професійно-творчого. У цю лінгво-методичну модель доречно і виправдано вписуються граматичні блоки, спрямовані на вивчення основних граматичних конструкцій, які використовуються в текстах наукового стилю для визначення, характеристики чи класифікації того чи того наукового явища, а також на вироблення умінь і навичок роботи з науковим текстом (перифразування, компресія, переказ – репродуктивний рівень; створення повідомлення на задану тему – продуктивний рівень).

Такий підхід до організації навчального матеріалу оптимізує процес навчання, підвищує якість його, а відтак забезпечить формування навичок роботи з науковими текстами майбутнього фахівця як складника загальної професійної компетентності.

23. Літвінова І.М. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови ХНУ імені В.Н.Каразіна

Проблеми впровадження української мови в ділове спілкування представників російськомовних регіонів

Попри велику кількість заходів на рівні держави щодо підтримки впровадження української мови в ділове спілкування, залишається актуальною проблема переходу на українську представників сфери управління, політичного сектора, публічних людей тощо. Відтак є потреба випрацювати ефективні методики та створити цікаві посібники, які дозволять легко й невимушено перейти на українську мову людям з різним рівнем мовної компетенції.

Секція III
ПОЗНАВЧАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС ВИХОВНИХ ДІЙ
ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ПРОУКРАЇНСЬКИХ
ПОГЛЯДІВ

14⁰⁰ – 16³⁰
(Аудиторія 502)

Головує: Домановська М. Є., кандидат історичних наук, науковий співробітник Центру українських студій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Секретар: Бугаєвська Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

1. Колган О.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», помічник ректора

Формування ціннісних проукраїнських поглядів у студентів технічних ЗВО через систему краєзнавчих тематичних івентів

Під час формування проукраїнських поглядів молоді пропонуємо застосовувати систему краєзнавчих тематичних івентів. Наприклад, у процесі позанавчальної діяльності студентів гірничих спеціальностей знайомити із творами письменників-земляків, темою яких є праця шахтарів (Володимир Сосюра «Третя рота», Вадим Собко «Нам спокій тільки сниться», Вадим Пеунов «Танок страху» та ін. Це дозволить сформувати в студентів гордість за обрану професію, за національну літературу, зміцнюючи їхню проукраїнську позицію.

2. Проскунін В.М. – кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та соціально-економічного розвитку ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Участь студентів педагогічного факультету з во в благодійних та волонтерських заходах як запорука формування проукраїнської позиції

Будь-який навчальний курс ЗВО є ґрунтом виховання проукраїнських поглядів у студентів вишів. На сучасному етапі найефективнішим щодо формування проукраїнської позиції в молоді вважаємо їхню участь у благодійних акціях та волонтерській діяльності, зокрема на території сірої зони чи з внутрішньо переміщеними особами. Діти безпосередньо контактують з громадянами, найкращими представниками національно свідомих членів суспільства, які свідомо обрали навчання на території України.

3. Колган Т.В. – кандидат педагогічних наук, в.о. проректора з науково-методичної роботи Донецького облППО

Позанавчальне освітнє середовище, що формує в підлітків моральні ціннісні орієнтації

На сучасному етапі розвитку українського суспільства особливого значення набуває проблема морального виховання молодого покоління. У формуванні свідомості та поведінки молоді дедалі вагомішу роль відіграють сучасні масмедіа, відірвані від загальнолюдських моральних цінностей та культурної спадщини українського народу. Діяльність наукових та науково-педагогічних працівників закладів освіти щодо формування в молоді моральних ціннісних орієнтацій вимагає нових підходів до організації позанавчального освітнього середовища (будь-яка діяльність студентів, яка виконується у межах навчального закладу, але не пов'язана безпосередньо з навчальними планами), а саме: факультативний курс «Я – громадянин незалежної держави», години спілкування «Що єднає українців?», «Вчимося бути толерантними», «Кроки до порозуміння», «Культурна сензитивність Історична пам'ять» тощо.

4. Олешко Н.П. – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства ХНАДУ

Позанавчальні виховні заходи як важливий чинник формування національної ідентичності

Метою українознавчих дисциплін є формування у студентів національних цінностей. Поряд із тим, ширшому національному усвідомленню сприяють різні позанавчальні виховні заходи, зокрема екскурсії до національних музеїв, відвідування вистав, виставок, зустрічі з представниками української культури, а також зустрічі із сучасними захисниками нашої країни, її

незалежності та єдності. Завдяки таким заходам наша молодь глибше знайомиться з нашим національним минулим, розуміє сьогодення, і що дуже важливо – долучається до важливих позитивних змін майбутнього на ґрунті національних інтересів та запитів.

5. **Чернова Л.Ф.** – завідувач кабінету кафедри українознавства ХНАДУ

Роль кабінету кафедри українознавства у формуванні ціннісних проукраїнських поглядів

Наразі як на кафедрі, так й університеті в цілому, значна увага приділяється вихованню у молоді проукраїнських поглядів. При кабінеті працює гурток «Українське декоративно-прикладне мистецтво» за участю студентів, роботи яких виставляються на загальноуніверситетських заходах. Діє постійна виставка «Предмети побуту», що дає можливість ознайомитися з етнографічними надбаннями українського народу. Проводяться різноманітні виставки, зокрема «Образ України у контексті сучасності», «Слово, як і знак хлібний, виростає з тієї землі, на якій живеш і в яку ляжеш», пошанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років, героїв Небесної сотні тощо, спрямованих на виховання патріотичних почуттів та прагнення бути гідними розбудовниками України.

6. **Золотарьова С.І.** – учитель вищої категорії, заступник директора з навчально-виховної роботи Височанської спеціалізованої ЗОШ І-ІІІ ступенів із поглибленим вивченням англійської мови імені Героя Радянського Союзу О.Л. Пшенички Харківської районної ради Харківської області

Від НУШ до ЗВО: формування патріотично налаштованої особистості

Повноцінна інтеграція особистості в суспільство, зокрема формування громадянської активності починається зі школи. Концепція НУШ передбачає, що сфера освіти має виховувати особистість, патріота, інноватора. Патріота, який має власну активну позицію, діє згідно з морально-етичними принципами і здатний чесно жити і працювати в Україні, поважати гідність і права інших людей. Тому головне завдання, що стоїть перед НУШ, – це сприяння учням реалізувати свої індивідуальні потреби та можливості, мати проукраїнське самостійне мислення, багатий духовний світ, уміти пізнавати українські реалії, створювати щось нове, оригінальне, неповторне в ім'я і на благо нашої держави.

Секція IV

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ І ВІДКРИТІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

14⁰⁰ – 16⁰⁰
(Аудиторія 509)

Головує: Циганенко В.Л., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки

Секретар: Чернова Л. Ф., завідувач кабінету кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

1. **Куньч З. Й.** – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови Національного університету «Львівська політехніка»,

Використання дистанційних форм навчання в освітньому процесі Львівської політехніки

Сучасні освітні процеси не можуть відбуватися без залучення широкого спектру інформаційних ресурсів, розвитку вмінь та навичок шукати, обробляти й презентувати інформацію. Процес інформатизації освіти з метою комунікативного й когнітивного розвитку особистості передбачає використання інформаційних комунікаційних технологій у вивченні всіх предметів у закладах вищої освіти, зокрема мовознавчих. До новітніх форм навчання належать навчання онлайн з елементами інтерактивності та дистанційна форма навчання.

Віртуальне навчальне середовище Львівської політехніки – це програмна система, яку створено для підтримки процесу дистанційного навчання в університеті. Універсальні електронні навчально-методичні комплекси забезпечують якісне напрацювання освітньо-професійних компетентностей у сфері професійно-ділової комунікації, сприяють удосконаленню навичок мисленнєво-мовленнєвої діяльності та підвищують культуру поведінки майбутнього фахівця у сфері міжперсонального та публічного мовлення. ЕНМК мають інноваційний характер навчальної діяльності, оскільки поєднують функції джерела інформації, підручника, довідкового посібника, консультанта, тренажера, засобу контролю. Окрім того, простежено певні переваги ЕНМК над класичними посібниками: їх тексти можна постійно доповнювати найновішою інформацією, редагувати й оновлювати завдання, тести тощо. Практична робота студентів з інформацією, що представлена в

електронному вигляді, ефективно позначається на загальному розвитку, удосконалює вміння працювати з комп'ютерними і телекомунікаційними технологіями, психологічно налаштовує на роботу в електронних бібліотеках.

2. Харчук Л. В. – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови Національного університету «Львівська політехніка»,

Використання електронного навчально-методичного комплексу «Риторичний практикум (для студентів МВ)» у навчальному процесі

Мовна підготовка майбутніх українських дипломатів, володіння мистецтвом публічного виступу, вміння не лише вести світську розмову, а й промовляти з широкого кола професійних питань є своєрідною візитівкою представника нашої держави, свідченням інтелектуальної потужності вітчизняного МЗС. Дипломатичне красномовство треба спеціально вивчати як засіб професійної дипломатичної майстерності.

Електронний навчально-методичний комплекс охоплює питання програмного матеріалу з курсу «Риторичний практикум», що їх викладають для студентів спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Комплекс містить виклад найважливіших теоретичних питань, питання для самоконтролю, список рекомендованої літератури, низку практичних завдань різного типу для відеопокликань на програму Ірини Фаріон «Велич особистості», доданих до кожної теми. Цікаво і доречно продумані завдання допоможуть майбутнім фахівцям навчитися правильно, логічно, чітко та вишукано будувати виступ перед широкою аудиторією, розвинути навички красномовства, удосконалити комунікативні вміння та підвищити культуру усного мовлення.

Цінними є також розміщені в кінці кожного тематичного розділу тести для перевірки засвоєних знань. Вдало підібрані програми «Велич особистості» дають змогу ознайомитися з визначними українцями різних періодів становлення і розвитку Української держави, що є хорошими прикладами для наслідування та добрим матеріалом для аналізування й обговорення. Перегляд відеоматеріалів сприятиме виробленню навичок роботи з усною промовою і розвине вміння переконувати, зацікавлювати, утримувати увагу; доречно використовувати гумор, дотепи, цікаві приклади, наочність; виразно й інтонаційно яскраво проголошувати текст.

3. Полякова Т.Л. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки ХНТУСГ

Ресурси соціальних мереж як елемент дистанційного навчання в закладах вищої освіти

Дистанційна освіта є однією з важливих складників системи сучасної вищої освіти в Україні. Одним із компонентів цієї форми освіти стало

використання сучасних інформаційних технологій і зокрема ресурсів соціальних мереж у процесі навчання, які завдяки своїм характеристикам, як гіпертекстові й інтерактивні можливості мережі, дистантність, синхронний / асинхронний характер, інтерактивність, мультимедійність та ін., стали ефективним інструментом процесу навчання у вищій школі.

4. Боса Т.С. – учитель англійської мови в ОЗОШ № 73 (м. Одеса)

Використання дистанційної платформи під час підготовки до ДПА та ЗНО

Однією з освітніх технологій, що може забезпечити можливість «навчатися все життя та в будь-якій частині світу» є дистанційне навчання. Підготовка до ДПА та ЗНО – актуальна проблема сьогодення. Ефективність дистанційного навчання досягається шляхом чіткого узгодження вимог і можливостей учня. Ефективність засвоєння матеріалу залежить від того, наскільки регулярно займається учень. Вагомий «плюс» такого навчання те, що учень не прив'язаний до жорсткого розкладу та може сам обирати час, інтенсивність і тривалість занять.